

EDUCAȚIA BIBLICĂ ȘI PLURALISMUL RELIGIOS

Drd. Vasile PRIALA

Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, România;

Școala doctorală interdisciplinară.

Domeniul: Teologie. Programul de doctorat: Teologie evanghelică

ps119vasile@yahoo.com

ABSTRACT: Biblical Education and Religious Pluralism.

Starting from the definition of biblical education, continuing with the presentation of the role of the Bible in education and with the exposition of the biblical values and principles promoted through education, we will try to debate the effectiveness of biblical education in the context of religious pluralism, as well as in the context of both extreme individualism and religious extremism. The research supported by this article aims to bring to the fore the role of biblical education in cultivating a healthy balance in the aforementioned contexts. The definition of terms and contexts, respectively, was an essential step in the research. Both religious pluralism and extreme individualism, but also religious extremism are concepts frequently encountered in contemporary society, which is why it is necessary to understand them. In this way, it is possible to open the discussion about biblical education as a factor in human development and in the development of interpersonal relationships, as well as its integration into different contexts.

Keywords: *Biblical education, Christian values, extremism, individualism, Religious pluralism*

Introducere

Educația este un fenomen social fundamental prin care generații de tineri primesc experiența de viață și culturală a generațiilor adulte cu scopul de a se integra în societate. Aflată la granița dintre teologie și pedagogie, educația biblică reprezintă fenomenul prin care înțelegerea și aplicarea principiilor propovăduite prin textele sfinte sunt transpuse în viața cotidiană. Corelația dintre educația biblică și societate este fundamentală, în special

când ne raportăm la valorile morale și spirituale pe care Biblia ne îndeamnă să le urmăm.

Importanța educației biblice în societate crește direct proporțional cu multitudinea contextelor în care poate fi utilizată eficient în contemporaneitate. Aceste contexte la care ne referim sunt pluralismul religios, individualismul extrem și, la antipolul celui din urmă, extremismul religios. Oricare dintre aceste trei prezintă o filosofie proprie prin care sunt exprimate argumentele fiecăruia. Educația biblică nu își dorește să se prezinte ca un argument împotriva lor, ci își dorește să reprezinte un punct comun, unde valori universale și comune sunt împărtășite și unde aceste valori sunt transmise mai departe în beneficiul comunității. Ne referim constant la valorile universale promovate prin intermediul textelor sfinte; acestea sunt iubirea, pacea, compasiunea, înțajutorarea, dreptatea. Modul în care aceste valori sunt esențiale pentru comunitatea umană contemporană este dezbătut, pe larg, în cele ce urmează.

Educația biblică

Educația este o călătorie de autodescoperire și transformare.¹ Prin educație, devenim ceea ce suntem și creăm lumea în care trăim.² Așa cum spunea Mandela, educația este cea mai puternică armă pentru a schimba lumea, oferindu-ne instrumentele necesare pentru a depăși obstacolele și a construi un viitor mai bun.³ O viață de succes poate fi obținută având la bază o educație creștină, după cum ne arată și Biblia: „Ferice de omul care nu se duce la sfatul celor răi, nu se oprește pe calea celor păcătoși și nu se așază pe scaunul celor batjocoritori, ci își găsește plăcerea în Legea Domnului și zi și noapte cugetă la Legea Lui! El este ca un pom sădit lângă un izvor de apă, care își dă rodul la vremea lui și ale cărui frunze nu se vestejesc; tot ce începe duce la bun sfârșit” (Psalmul 1:1-3).

1 Vasile Prială, "Eficientizarea educației creștine care contribuie la bunăstarea societății românești", în *Journal for Freedom of Conscience (Jurnalul Libertății de Conștiință)*, 2023, 11, No. 3, pp. 253-254.

2 Vlad Pâslaru, "Caracterul teleologic al educației", în *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă "Akademos"*, 2019, nr. 3 (54), pp. 143-151, DOI:<https://doi.org/10.5281/zenodo.3525158>.

3 Shubh Agrawal, "Education Is the Most Powerful Weapon You Can Use To Change the World", în *Community Thrive Global*, disponibil pe <https://community.thriveglobal.com/education-is-the-most-powerful-weapon-you-can-use-to-change-the-world/>, la data de 02.10.2024.

Educația biblică: o perspectivă teologică și pedagogică

Conceptul de educație biblică constituie un domeniu interdisciplinar, la intersecția dintre teologie și pedagogie. Acesta se referă la procesul sistematic de înțelegere, interpretare și aplicare a principiilor și valorilor prezentate în Sfintele Scripturi. Prin intermediul educației biblice, individul este invitat să cultive o relație personală cu Divinitatea, să dezvolte o spiritualitate autentică și să integreze învățăturile biblice în toate aspectele vieții”.⁴ Scripturile sunt considerate în rândul credincioșilor ca fiind revelația divină, un mijloc prin care Dumnezeu comunică cu umanitatea. Prin studierea textelor sacre, oamenii pot obține cunoștințe despre natura lui Dumnezeu, despre scopul existenței umane, dar și despre calea spre mântuire. Astfel, educația biblică depășește simpla transmitere de informații, aceasta devine un instrument de formare a personalității și de dezvoltare spirituală.⁵

Din punct de vedere pedagogic, educația biblică poate fi considerată un proces de învățare pe tot parcursul vieții; un proces care începe în copilărie și se continuă pe parcursul maturității. Educația biblică vizează atât dimensiunea cognitivă, prin dezvoltarea capacității de înțelegere a textelor sacre, cât și dimensiunea afectivă și comportamentală, prin cultivarea virtuților creștine și a unui stil de viață conform învățăturilor biblice.⁶ Așadar, educația biblică reprezintă un element esențial în formarea identității religioase a individului și în dezvoltarea comunităților de credincioși. Prin intermediul acestuia, oamenii sunt invitați să exploreze misterele credinței, să găsească sensul vieții și să contribuie activ la construirea unei lumi mai bune.

Conceptul de educație biblică

Ce este de fapt educația biblică? Educația biblică este un proces de formare a unor principii menționate pe (propovăduite prin) paginile Sfintelor Scripturi, care reprezintă Cuvântul prin care Dumnezeu Se revelează

4 Millard J. Erickson, *Teologie Creștină*, trad. Elena Jorj, ediție a II-a, Oradea, Editura Cartea Creștină, 2004, p.176.

5 Vasile Priala, "Religious Education in the Context of Interculturality", in *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, June 6-7, 2024, Princeton, NJ, United States of America, pp. 210-211.

6 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Current Values of Education and Culture", in *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, p. 87.

celor care doresc să aibă o relație personală cu El. Prin intermediul acestei Cărți, Cel Preaînalt Își face simțită prezența, iar „noi (oamenii) suntem capabili să-L identificăm pe Dumnezeu, să înțelegem câte ceva cu privire la El și să Îl arătăm și altora.”⁷ Altfel spus, formarea persoanei prin educație este o problemă complexă care vizează stabilitatea și dezvoltarea socială. Prin acest proces, omul este luat dintr-o stare inferioară și condus spre una superioară, astfel încât acesta să se poată adapta la condițiile sociale existente. Este un proces care începe cu nivelul preșcolar și ajunge până la învățământul universitar. Instruirea religioasă vizează educația morală și cea religioasă și trebuie să înceapă la vârsta copilăriei. Aceasta se referă la aspectele vieții de zi cu zi, dar și aspecte profunde legate de viața veșnică. Omul este creat din trup, suflet și duh. Spiritul ne ajută să interacționăm cu Dumnezeu, iar cunoașterea lui Dumnezeu este crucială pentru viețile noastre.⁸

Educația presupune mai mult decât transmiterea de cunoștințe și informații sau formarea unor competențe. Înseamnă mai mult decât o formare profesională. Educația are de-a face cu întreaga ființă și continuă pe toată durata vieții omului. Ea pregătește viitorul adult pentru a deveni responsabil, dar și un bun creștin căutător de Dumnezeu și iubitor de oameni.⁹ Cu alte cuvinte, educația în sine este vitală în viața omului, pentru că prin educație omul descoperă lucruri noi care îi ușurează viața și creează contextul facil în care poate să trăiască în armonie cu ceilalți. Așadar, un popor educat nu poate fi ușor de manipulat. Dar oare care este rolul Bibliei în educație?

Rolul Bibliei în educație

Biblia, considerată de mulți drept o carte sacră și un ghid moral, a modelat societăți, a inspirat gânditori și a oferit fundament pentru numeroase sisteme etice și filozofice. Numeroși istorici au subliniat influența profundă a Bibliei asupra evoluției civilizațiilor.¹⁰ Vlad Pâslaru, de exem-

7 Millard J. Erickson, *Teologie Creștină*, trad. Elena Jorj, ediție a II-a, Oradea, Editura Cartea Creștină, 2004, p.176.

8 Vasile Priala, "Religious Education in the Context of Interculturality", in *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, June 6-7, 2024, Princeton, NJ, United States of America, pp. 210-211.

9 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Current Values of Education and Culture", in *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, p. 87.

10 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Aspects of Biblical Philosophy on the Development of

plu, evidențiază caracterul multidimensional al Scripturilor, care cuprinde aspecte religioase, juridice, filosofice, istorice și literare. Această diversitate tematică explică de ce Biblia a devenit o carte de referință pentru atât de multe culturi în atât de multe epoci.¹¹

Educația biblică urmărește, în primul rând, înțelegerea profundă a textelor sacre. Prin studiu exegetic și teologic, credincioșii pot descoperi multiplele semnificații ale Scripturilor și pot aplica învățăturile biblice în viața de zi cu zi.¹² Kevin J. VanHoozer subliniază importanța interpretării biblice pentru dezvoltarea unei teologii solide, exprimând următoarele cuvinte: „interpretarea biblică este sufletul teologiei”.¹³ Pe lângă acestea, metodele și instrumentele prin care educația biblică poate fi relevantă sunt studii de text prin care se face o analiză detaliată a pasajelor biblice pentru a înțelege sensul literal și figurativ.¹⁴ Astfel, sunt utilizate principii teologice pentru a interpreta și aplica textele biblice. În interpretarea biblică resursele educaționale și studiul individual sunt și ele foarte importante, prin utilizarea manualelor, comentariilor biblice, studiilor online și altor materiale didactice care sprijină procesul de învățare.¹⁵

Contextele și mediile de practică în care educația religioasă se poate desfășura sunt atât bisericele și comunități religioase, unde se organizează clase biblice, grupuri de studiu și seminarii pentru membrii comunității, cât și școlile teologice și seminariile - instituții academice care oferă programe

World Civilizations”, *Scientia Moralitas. International Journal of Multidisciplinary Research* 8 (2023), nr.1, pp. 62-79; Vasile Filat, *Rolul Bibliei în educație*, disponibil pe <https://www.resursecrestine.ro/studii/174728/rolul-bibliei-in-educatie>, pe datat de 30.09.2024;

11 Vlad Pâslaru, „Biblia ca potențialitate universală a educației literar-literare”, în *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă "Akademos"*, 2020, vol.3, p.112. pp. 112-120, DOI: 10.5281/zenodo.4269511. disponibil pe https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Akademos%203_2020_p112-120.pdf

12 Sebastian Șebu, Monica și Dorin Opreș, *Metodica predării Religiei*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2000, pp. 20-23.

13 Kevin J. Vanhoozer, „One Rule to Rule Them All? Theological Method in an Era of World Christianity”, in Craig Ott and Harold A. Netland. *Globalizing Theology: Belief and Practice in an Era of World Christianity*, Grand Rapids Michigan: Baker Academic, 2006, p. 92.

14 Octavian Baban, *Teme și accente teologice în Noul testament: O introducere în teologia biblică a Noului Testament*, București, Ars Docendi, 2013, pp. 34-44.

15 Sebastian Șebu, Monica și Dorin Opreș, *Metodica predării Religiei*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2000, pp. 20-23.

avansate de studiu biblic și teologic.¹⁶ De asemenea, există programe de formare pentru liderii religioși prin care sunt instruiți pastori, diaconi și alți lideri în înțelegerea și predicarea Cuvântului. Pe zi ce trece apar tot mai multe resurse online și digitale, exista numeroase platforme digitale care oferă acces la materiale educaționale, cursuri online și resurse interactive pentru studiu individual sau în grup. Educația biblică poate varia în funcție de tradiția religioasă, de denotație sau de context cultural. Diverse grupuri creștine pot pune accent pe diferite aspecte ale studiului biblic, cum ar fi liturgia, misiunea, învățăturile morale sau interpretările profetice.

Astfel, educația biblică reprezintă un proces complex și dinamic, care are ca scop formarea credincioșilor maturi și angajați. Prin studierea și aplicarea învățăturilor biblice, oamenii pot dezvolta o relație mai profundă cu Dumnezeu și pot contribui la construirea unei societăți mai juste și mai umane. Rolul educației biblice ajută atât la formarea identității religioase, cât și la construirea unui sentiment de apartenență la o comunitate religioasă.

Valorile creștine și promovarea lor

Valorile creștine și principiile biblice constituie fundamentul educației biblice, având un rol esențial în formarea caracterului moral și spiritual al individului. Aceste principii, derivate din învățăturile și mesajele Bibliei, oferă o orientare clară în privința comportamentului uman și a relațiilor interpersonale.¹⁷ Promovarea valorilor biblice poate fi realizată eficient printr-o abordare strategică care să implice atât educația formală, cât și exemplul personal și acțiunile comunitare.¹⁸ În continuare sunt prezentate câteva modalități concrete prin care aceste valori pot fi promovate eficient.

În cadrul școlilor sau al bisericilor, educația religioasă poate include lecții care să prezinte valorile biblice într-un mod accesibil și aplicabil în

16 Corneliu Constantineanu, "Credința și viața publică, formare creștină pentru familie, biserică, muncă și societate", în Corneliu Constantineanu, Mihai Handaric, Iosif Riviș-Tipei, Mircea Demean-Dumulesc, (coord.), *Poporul lui Dumnezeu și societatea*, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2016, pp. 161-178

17 Valentin Zoltan Puskas, "Valorile creștine consacrate în Constituția României", în *Buletinul Curții Constituționale: Studii*, 2011, sem.II, pp. 7-10 (10), disponibil pe <https://www.ccr.ro/wp-content/uploads/2021/01/puskas.pdf>, la data de 15.10.2024.

18 Iosif Riviș-Tipei, "Biserica în societate", în Corneliu Constantineanu, Mihai Handaric, Iosif Riviș-Tipei, Mircea Demean-Dumulesc, (coordonatori), *Poporul lui Dumnezeu și societatea*, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2016, pp. 319-326.

viața de zi cu zi. Este important ca educația biblică să fie relevantă pentru viața contemporană și să se concentreze pe problemele actuale, arătând cum aceste valori pot ghida comportamentul moral și social.¹⁹ Organizațiile religioase pot încuraja studiul Bibliei în grupuri mici, unde participanții pot discuta și înțelege mai bine, aplicându-le în viața lor.²⁰

Profesioniștii care au o influență asupra comunității, precum profesorii, consilierii, asistenții sociali sau liderii religioși, trebuie formați în spiritul valorilor biblice, pentru a putea promova principiul în domeniile lor de activitate. Cum ar fi iubirea, integritatea, dreptatea și compasiunea, în mediul profesional poate ajuta la crearea unei culturi a eticii și responsabilității. Aceștia trebuie să fie modele de urmat. Așa cum spunea apostolul Pavel în 1 Corinteni 11:1, „Călcați pe urmele mele, întrucât și eu calc pe urmele lui Hristos”. Părinții și membrii familiei pot arăta prin comportamentul lor zilnic. Educația morală și spirituală în familie este un mod puternic de a modela caracterul copiilor.²¹ Organizarea de activități caritabile, cum ar fi ajutorarea celor săraci, vizitarea bolnavilor sau implicarea în acțiuni de voluntariat, poate fi o modalitate excelentă de a pune în practică slujirea și compasiunea. Asemenea acțiuni sunt o formă de evanghelizare prin fapte, nu doar prin cuvinte. Implicarea în activitățile comunității și în promovarea dreptății sociale, în spiritul iubirii de aproapele, poate arăta puterea valorilor biblice. Acțiunile concrete care ajută la crearea unei societăți mai drepte și mai pașnice sunt expresii ale învățăturilor biblice despre dreptate și milă.

Principiilor biblice necesită să fie însoțite și de respect față de credințele și convingerile altora. Dialogul interreligios poate ajuta la crearea unor punți de înțelegere între oameni de diferite credințe, subliniind valorile comune, cum ar fi iubirea, pacea și dreptatea. Participarea la dezbateri sau evenimente publice unde se discută probleme etice poate fi o modalitate eficientă de a aduce în față perspectivele biblice într-un mod relevant

19 Sebastian Șebu, Monica și Dorin Opreș, *Metodica predării Religiei*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2000, p. 17.

20 Mihai Floroia, „Sfânta Scriptura, izvorul principal al educației religioase”, în *Apostolul, revista cadrelor didactice editată de sindicatul din învățământ și cercetare Neamț*, 2022, No. 249, p. 2.

21 Sebastian Șebu, Monica și Dorin Opreș, *Metodica predării Religiei*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2000, pp. 23-26.

pentru societatea contemporană.²² Valorile biblice pot fi promovate prin articole, postări pe bloguri, videoclipuri inspiraționale și mesaje pe rețele sociale. O prezență activă pe aceste platforme poate ajuta la transmiterea mesajului biblic unui public larg, în mod accesibil și creativ. Realizarea de emisiuni, podcasturi sau videoclipuri educaționale care să abordeze subiecte biblice și să discute despre cum valorile creștine pot fi aplicate în viața de zi cu zi poate ajuta la răspândirea acestora.²³

De asemenea se mai pot promova prin creații artistice precum muzica creștină, literatura inspirată de Biblie sau arta religioasă, acestea pot atinge inimile oamenilor într-un mod profund și emoțional. Ateliere de creație, expoziții de artă cu teme biblice sau organizarea de spectacole inspirate de narațiuni biblice sunt alte modalități prin care aceste valori pot fi prezentate publicului larg. Organizarea de tabere și conferințe pentru tineri și adulți, axate pe studiul principiilor biblice, poate contribui la creșterea spirituală și la integrarea acestor valori în viața personală și profesională. Învățarea aplicată prin seminarii care să abordeze subiecte practice, precum etica la locul de muncă sau relațiile interpersonale, poate ajuta la implementarea valorilor biblice în viața de zi cu zi. Rugăciunea are un rol central; prin rugăciune, creștinii cer călăuzire și putere de la Dumnezeu pentru a trăi conform acestor valori în fiecare aspect al vieții. Pe lângă aceasta, reflectarea asupra învățăturilor biblice ajută la integrarea profundă a acestor valori în viața zilnică și la aplicarea lor în relațiile cu ceilalți.

Aceste principii fundamentale formează baza educației biblice, ghidând dezvoltarea spirituală și morală a indivizilor. Astfel necesită o abordare holistică, care să implice atât educația formală, cât și exemplul personal, acțiuni concrete și implicarea comunitară. În consecință, educația biblică nu doar îmbogățește cunoașterea religioasă, ci transformă viețile celor care o urmează, apropiindu-i de idealul unei vieți conforme cu voința divină.²⁴

22 Al Tizon, *Întregire și reconciliere: Evanghelia, biserica și misiunea într-o lume dezbinată*, trad. Nelu Mehedinți, Oradea, Editura Decenu.eu, 2023, pp. 29-30.

23 Camelia Daniela Baicu, "Campanii creative de marketing în domeniul nonprofit", în Florin Nechita (coord.), *Tehnici promoționale: Studii de caz*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2022, pp. 23-47.

24 Trandafir Șandru, *Doctrinile biblice ale Bisericii, Ediția a III-a*, Oradea, Metanoia, 2013, pp. 191-195.

Pluralismul religios

Pornind de la definiția din dicționar, pluralismul religios se referă la diversitatea credințelor, practicilor și tradițiilor religioase care există atât în lumea contemporană, cât și de-a lungul istoriei.²⁵ Un creștin într-o societate pluralistă se confruntă cu provocări specifice, dar are și oportunități semnificative de a trăi și promova valorile creștine într-un mod care reflectă diversitatea. O societate pluralistă este caracterizată printr-o coexistență a mai multor credințe religioase, ideologii și sisteme de valori, ceea ce face ca interacțiunea cu cei din alte religii sau culturi să fie inevitabilă. În acest context, un creștin trebuie să-și mențină credința puternic, dar și să adopte o atitudine de respect și deschidere față de ceilalți.

Conceptul de „pluralism religios” în momentul de față este utilizat pe scară largă și reflectă diverse realități,²⁶ având mai multe semnificații.²⁷ Definiția lui Beckford pentru pluralismul religios se referă la un sistem politic și social care acordă diferitelor religii un respect egal în interiorul statului, precum și mijloace pentru ca fiecare să-și poată practica efectiv propria religie.²⁸ Într-o societate în care există multiple sisteme de valori, creștinul poate simți presiunea de a-și dilua sau compromite convingerile religioase pentru a se adapta sau pentru a evita conflictele. Menținerea unei identități creștine autentice devine esențială, fără a cădea în conformism sau relativism moral. Pluralismul religios poate duce la promovarea ideii că toate credințele sunt la fel de valide sau că nu există adevăr absolut.²⁹ Creștinul însă, crede într-un adevăr absolut revelat în persoana lui Isus Hristos (Ioan 14:6) și trebuie să găsească modalități de a-și trăi credința fără a adopta

25 Michael Barnes Norton, "Religious Pluralism", în *Internet Encyclopedia of Philosophy*, disponibil pe <https://iep.utm.edu/rel-plur/>, la data de 10.10.2024.

26 Francoise Champion, "The diversity of religious pluralism", în *The Public management of religious diversity*; International journal on multicultural societies; vol. 1, No. 2; 1999, p. 42.

27 Dina Barcari, "Pluralismul religios în lumea postmodernă", în *Identități naționale în dialog intercultural*, Chișinău, Moldova, 2016, p. 351, disponibil pe https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/124573, la data de 16.09.2024

28 James A. Beckford, *Social Theory and Religion*, Cambridge, Cambridge University Press, 2003, p. 90.

29 Corneliu Simuț, Pluralismul religios în teologia lui Hans Kung, pp. 174-175, disponibil pe https://dialogteologic.ro/wp-content/uploads/2018/05/DT0916_CORNELIU-C.pdf, la data de 16.09.2024.

o perspectivă relativistă. Consider că pe de o parte este benefic ca într-o societate pluralistă creștinii să trăiască în armonie cu semenii lor deoarece aceasta ne învață și Biblia să facem. Doar că, în același timp, există pericolul de a ne îndepărta de la Marea Însărcinare cu care ne-a mandatat Domnul și Salvatorul lumii întregi, Isus Hristos.

Din pricina diversității fără precedent din cadrul vieții politice contemporane, individul se poate simți tulburat. Pentru a putea trata aceste neliniști nu e nevoie doar de lucru individual, ci și de analize și cercetări concrete, realizate de sociologi. Aceștia din urmă au rolul de a prezenta obiectiv situațiile generate de un discurs generalizat. Se recomandă o abordare ontologică, adică „o analiză care se preocupă în primul rând de principiile fundamentale care trebuie să ghideze rezolvarea problemelor”. De-a lungul istoriei, numeroși filosofi, teologi și oameni de cultură au dezbătut fenomenul pluralismului, raportat la individ, la comunitate, dar și la comunitatea ecleziastică. Dintre aceștia, îl amintim pe Karl Rahner care a cercetat cauzele, dar și efectele pluralismului.³⁰ Merită amintit și filosoful tomist Jacques Maritain care folosește în abordarea sa principiul succint afirmat de Aristotel în premisa lui platon, respectiv „cu cât este mai mare unitatea statului, cu atât mai bine”.³¹

Pluralismul religios are și o teologie proprie, respectiv teologia pluralistă. Obiectivul teologiei pluraliste este erodarea normei absolute care, după cum spunea și Küng, duce inevitabil la distrugerea moralității.³² Principala caracteristică a acestei teologii este încercarea de a provoca teologia creștină în redefinirea unicității lui Hristos.³³ Printre teologi care au susținut pluralismul teologico-religios se numără John Hick.³⁴ Pluralismul re-

30 Jean Nedelea, „Pluralismul religios ca provocare și șansă în viziunea lui Karl Rahner”, în *Revista Altarul Reîntregirii The Journal of the Faculty of the Theology*, Alba-Iulia, 2015, No. 1, pp. 43-60, disponibil pe https://fto.ro/altarul-reintregirii/wp-content/uploads/2018/07/2015_1_5.-Nedelea-43-60.pdf, la data de 16.09.2024.

31 Joseph W. Evans, „Jacques Maritain and the Problem of Pluralism in Political Life”, in *The Reviews of Politics*, Published by Cambridge University Press, vol. 22, No. 3 (Jul. 1960), pp. 307-323, disponibil pe <https://www.jstor.org/stable/1405606>

32 Corneliu Simuț, Pluralismul religios în teologia lui Hans Kung, p. 174, disponibil pe https://dialogteologic.ro/wp-content/uploads/2018/05/DT0916_CORNELIU-C.pdf, la data de 16.09.2024

33 Corneliu Simuț, Pluralismul religios în teologia lui Hans Kung, p. 174?, disponibil pe https://dialogteologic.ro/wp-content/uploads/2018/05/DT0916_CORNELIU-C.pdf, la data de 16.09.2024

34 John Hick, *An autobiography*, Oxford, Oneworld Publications, 2005, p. 314.

ligios a început odată cu publicarea scrierilor lui Ernst Troeltsch și Arnold Toynbee, care, de fapt, au promovat ideea „că există și alte religii care pot avea un rol în istoria mântuirii”³⁵

Într-un mediu pluralist, unde toleranța este un principiu valorificat, creștinii care își afirmă convingerile pot fi percepuți uneori ca intoleranți sau învechiți. Această dinamică poate duce la marginalizarea creștinilor în anumite contexte sociale sau profesionale. De aceea, creștinul trebuie să navigheze provocarea de a comunica respectuos cu oamenii de alte credințe, fără a compromite adevărurile fundamentale ale propriei sale credințe. În același timp, el trebuie să fie deschis și dispus să înțeleagă perspectivele celorlalți. Cu alte cuvinte, un creștin într-o societate pluralistă este chemat să trăiască o credință autentică, să apere adevărul, dar și să respecte diversitatea de opinii și credințe. Printr-un exemplu personal de iubire, respect și integritate, creștinul poate fi un catalizator pentru reconciliere și înțelegere în cadrul societății. Trăind într-un mod care reflectă valorile lui Hristos³⁶, creștinul poate contribui la construirea unei lumi mai pașnice și mai armonioase, fără a-și compromite credința și valorile.

Pluralismul religios se referă la existența și conexiunea mai multor religii și tradiții spirituale într-o societate, precum și la acceptarea și respectarea diferențelor dintre ele. Este o viziune care susține ideea că diversitatea religioasă este benefică și că oamenii ar trebui să trăiască în armonie, indiferent de credințele lor. Pluralismul religios nu înseamnă neapărat că toate religiile sunt considerate egale în ceea ce privește adevărul, ci că toate trebuie să fie respectate și să aibă libertatea de a fi practicate.

Importanța educației biblice într-un pluralism religios

Educația biblică ajută credincioșii să își întărească credința și să înțeleagă mai bine doctrinele religioase. Dacă educația seculară are doar implicații în prosperitatea economică, culturală, socială,³⁷ educația bibli-

35 Corneliu Simuț, Pluralismul religios în teologia lui Hans Kung, p. 174, disponibil pe https://dialogteologic.ro/wp-content/uploads/2018/05/DT0916_CORNELIU-C.pdf, la data de 16.09.2024

36 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Trăiește și tu după modelul lui Iisus Hristos !”, *Argeșul ortodox* XI, 2012, nr.562, p.5.

37 Ministerul Educației Naționale, „Educația ne unește. Viziune asupra viitorului educației în România”, p. 2, disponibil pe

<https://www.edu.ro/sites/default/files/Educatia%20ne%20unește%20-%20Vi->

că, pe lângă implicațiile menționate mai sus, privind viața cotidiană, are și implicații spirituale. Ea asigură transmiterea valorilor morale³⁸ și etice din generație în generație, facilitează o înțelegere comună a credinței, contribuind la coeziunea și unitatea comunității religioase, încurajează analiza și interpretarea critică a textelor biblice, și promovează o înțelegere profundă și personală a acestora. Educația biblică are o importanță semnificativă în formarea morală, spirituală și socială a indivizilor, având impact atât asupra vieții personale, cât și asupra societății.

În primul rând, educația biblică oferă un set clar de valori și principii morale care îi ajută pe indivizi să trăiască conform eticii ridicate. Prin învățăturile Bibliei, oamenii învață despre dreptate, adevăr, compasiune, iertare și responsabilitate. Acest tip de educație dezvoltă o conștiință morală profundă, oferind un cadru pentru luarea deciziilor corecte și pentru a trăi în armonie cu ceilalți. Valori precum iubirea aproapelui și respectul față de drepturile celorlalți sunt esențiale pentru o societate echitabilă.

În al doilea rând, educația biblică oferă cunoașterea necesară pentru dezvoltarea unei relații personale cu Dumnezeu. Aceasta include înțelegerea naturii lui Dumnezeu, a mântuirii, a scopului vieții și a principiilor fundamentale ale credinței. Practicile spirituale precum rugăciunea, meditația asupra Scripturii și participarea la comunitatea religioasă sunt cultivate prin educație biblică, contribuind la creșterea spirituală a individului. Biblia pune un accent puternic pe iubire, respect și iertare în relațiile cu ceilalți. Educația biblică încurajează dezvoltarea unor relații sănătoase bazate pe respect reciproc, empatie și bunăvoință. Prin învățături precum „să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Matei 22:39), educația biblică promovează armonia și cooperarea în comunitate și familii.

Acest tip educațional îi ajută pe oameni să găsească un sens și un scop mai profund în viață, orientându-i spre scopuri care depășesc simpla căutare a bunăstării materiale. Învățăturile Bibliei oferă o perspectivă despre scopul vieții, care să-L onoreze pe Dumnezeu și să slujească binele comun. Astfel, ea contribuie la formarea unei identități puternice și a unui

ziune%20asupra%20viitorului%20educatiei%20in%20Roma%CC%82nia.pdf, la data de 16.09.2024.

38 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Valences of Education”, în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 190-196.

sens clar în existența individuală.³⁹ În aceeași ordine de idei, educația biblică echilibrată⁴⁰, bazată pe înțelegerea corectă a Scripturii, ajută la combaterea extremismului religios și a fanatismului. Ea promovează învățături de pace, iubire și reconciliere, fiind un antidot împotriva interpretărilor radicale și violente ale religiei. De asemenea, prin principiile sale de respect și iubire față de toți oamenii, educația biblică poate contribui la cultivarea toleranței într-un context de pluralism religios.

Pe de altă parte, educația biblică promovează responsabilitatea socială și altruismul, încurajându-i pe oameni să fie implicați în slujirea celorlalți și în rezolvarea problemelor sociale. Învățăturile despre dreptate socială și compasiune față de cei nevoiași inspiră acțiuni de caritate și voluntariat, contribuind astfel la binele comun și la crearea unei societăți mai solidare. Educația biblică învață despre importanța autodisciplinii și a responsabilității personale. Principii precum ascultarea de Dumnezeu, respectarea legilor și stăpânirea de sine sunt esențiale pentru dezvoltarea unei vieți echilibrate și ordonate. Acest tip de educație îi ajută pe oameni să fie responsabili pentru acțiunile lor și să trăiască în mod disciplinat.

În cele din urmă, educația biblică oferă o fundație solidă pentru o viață echilibrată, integrată și armonioasă. Aceasta nu se concentrează doar pe aspectele spirituale, ci influențează și relațiile, etica profesională, viața familială și socială. Biblic, oamenii sunt învățați să-și trăiască viața într-un mod integru și să caute armonia în toate domeniile vieții.

Așadar, educația biblică este vitală pentru dezvoltarea unui caracter moral puternic, a unei vieți spirituale sănătoase și a unei societăți echilibrate și drepte. Ea nu numai că formează indivizi responsabili și iubitori de Dumnezeu, dar și contribuie la crearea unei societăți bazate pe valori morale universale precum dreptatea, compasiunea și respectul față de semenii. Astfel, educația biblică are un impact profund asupra vieții personale și asupra bunăstării colective a comunităților.

39 Marcel Măcelaru, "Bunăstarea umană – o perspectivă biblică", în Corneliu Constantineanu, Mihai Handaric, Iosif Riviș-Tipei, Mircea Demean-Dumulesc, (coord.), *Poporul lui Dumnezeu și societatea*, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2016, pp. 13-18.

40 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Education and Religion in Jerusalem and Babylon, Viewed through the Prism of the Book of Daniel", în *Proceedings of the 17th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, June 1-2, 2020, edited by Julia M. Puaschunder, pp.154-160, Johns Hopkins University, Montgomery, United States of America, 2020.

Educația creștină în context pluralist

Educația biblică poate fi eficientă într-un context de pluralism religios dacă se concentrează pe câteva principii cheie care promovează atât aprofundarea învățăturilor biblice, cât și respectul pentru diversitatea religioasă. Acest tip educațional poate evidenția valorile și principiile etice universale din Biblie cum ar fi dragostea, compasiune, dreptatea și pacea. Acestea sunt valori comune care pot fi apreciate de persoane din diverse religii și pot promova un sentiment de unitate și cooperare într-o societate pluralistă. În loc să fie exclusivistă, educația biblică poate arăta cum aceste valori contribuie la binele comun al tuturor. Un principiu important în educația biblică într-un context de pluralism religios este respectul față de credințele și practicile altor religii. Deși scopul educației biblice este aprofundarea cunoștințelor despre creștinism, aceasta poate include și discuții despre respectul reciproc și despre cum Biblia învață iubirea față de aproapele, indiferent de diferențele de credință.⁴¹

Educația biblică poate facilita dialogul interreligios, oferind oportunități pentru a explora și compara învățăturile biblice cu cele din alte tradiții religioase. Acest lucru ajută la construirea de punți între diferite grupuri religioase, încurajând dialogul și înțelegerea reciprocă. Elevii pot învăța să compare diferite perspective despre Dumnezeu, moralitate și sensul vieții, ceea ce poate adânci înțelegerea propriilor convingeri. De asemenea, studenții pot fi invitați să compare povestiri biblice cu povești similare din alte religii, cum ar fi relatările despre creație sau despre justiție, ceea ce poate crea punți de înțelegere.

Pentru a fi eficientă într-un context pluralist, educația biblică trebuie să fie relevantă și să adreseze problemele contemporane. Într-o societate diversă, educația biblică poate discuta despre teme sociale precum drepturile omului, pacea și justiția socială din perspectiva biblică, în timp ce recunoaște că aceste teme sunt de interes și pentru alte religii. Această abordare le oferă credincioșilor o modalitate de a aplica învățăturile biblice într-o diversă, fără a ignora realitatea pluralismului. Educația biblică nu ar trebui să fie doar o memorare a textelor, ci un proces care încurajează gândirea critică și reflecția personală. Într-un context pluralist, elevii pot fi îndemnați să își pună întrebări despre propriile convingeri și să reflecteze asupra modului

41 Corneliu C. Simuț, *Traditionalism and Radicalism in the History of Christian Thought*, New York, USA, Palgrave Macmillan, 2010, pp. 119-123.

în care acestea se raportează la alte religii. Acest lucru nu subminează credința, ci o întărește printr-o înțelegere mai profundă și conștientă.

Biblia conține exemple de întâlniri interreligioase și dialoguri cu alte credințe. De exemplu, în Faptele Apostolilor 17, Pavel predică la Atena, dialogând cu filosofi și cetățeni greci despre Dumnezeu necunoscut. Educația biblică poate folosi astfel de exemple pentru a demonstra deschiderea față de cei din afara tradiției religioase creștine, subliniind că dialogul și respectul au fost prezente și în vremurile biblice. În loc să promoveze exclusivismul sau superioritatea unei singure religii, educația biblică poate fi inclusivă, aducând în discuție diferite interpretări și perspective religioase. Aceasta nu compromite învățăturile creștine, ci demonstrează cum creștinii pot fi deschiși la cooperare și conviețuire cu oamenii din alte religii. Într-o lume din ce în ce mai globalizată, educația biblică eficientă într-un context pluralist îi pregătește pe elevi pentru a trăi într-o societate diversă, unde vor întâlni persoane cu diferite credințe. Aceasta îi învață pe credincioși să-și păstreze identitatea religioasă, în timp ce respectă și apreciază diversitatea spirituală din jurul lor.

Astfel, educația biblică poate fi eficientă într-un context de pluralism religios dacă se axează pe dialog, respect, învățarea valorilor comune și dezvoltarea unei atitudini deschise, fără a compromite convingerile religioase proprii. Aceasta poate genera cadrul în care credincioșii își pot întări credința, fiind în același timp parte dintr-o societate diversă și tolerantă.

Eficientizarea educației biblice în pluralism religios

Pluralismul religios și educația biblică pot coexista armonios, iar cea din urmă fiind bine concepută poate contribui semnificativ la promovarea dialogului, respectului și înțelegerii reciproce într-o societate pluralistă. Cheia pentru acest echilibru constă în modul în care educația biblică este predată și integrată într-un context mai larg de diversitate religioasă. Mai jos sunt prezentate câteva modalități prin care educația biblică poate funcționa eficient într-un cadru pluralist.

Educația biblică poate sublinia valorile universale prezente în Biblie, cum ar fi iubirea, compasiunea, pacea și dreptatea, care sunt împărtășite și de alte tradiții religioase. Acest accent pe valori comune poate facilita cooperarea și dialogul între credincioși de religii diferite. De exemplu, Matei 22:39 „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” este o învățătură

care poate fi apreciată într-un cadru interreligios, încurajând solidaritatea și respectul reciproc. O educație biblică eficientă într-un context pluralist nu ar trebui să izoleze elevii de alte credințe, ci să promoveze înțelegerea și dialogul interreligios. Acest lucru poate implica discuții despre cum diferite religii abordează teme comune, cum ar fi etica, sensul vieții și relația cu divinitatea. De exemplu, studenții pot fi invitați să compare povestiri biblice cu povești similare din alte religii, cum ar fi relatările despre creație sau despre justiție, ceea ce poate crea punți de înțelegere.

Pentru a evita o înțelegere rigidă sau exclusivistă a Bibliei, este esențial ca educația biblică să includă studiul contextului istoric, cultural și literar al textelor biblice. Aceasta ajută la evitarea interpretărilor greșite care ar putea duce la intoleranță sau exclusivism religios. O înțelegere mai largă și mai profundă a Scripturii poate oferi o bază pentru respectarea și aprecierea altor religii fără a slăbi propria credință. Educația biblică trebuie să le permită credincioșilor să-și aprofundeze propria relație cu Dumnezeu și să își dezvolte convingerile religioase, dar într-un mod care să respecte libertatea de credință a altora. Așa cum Biblia învață despre dragostea față de toți oamenii, indiferent de diferențele religioase, credincioșii pot învăța să-și păstreze identitatea religioasă fără a exclude sau judeca alte credințe. 1 Petru 3:15 ne învață să dăm socoteală cu „blândețe și respect” pentru credința noastră, un principiu care poate ghida dialogul interreligios.

De asemenea educația biblică poate ajuta la combaterea unei atitudini exclusiviste sau sectare, în care doar o anumită tradiție religioasă este considerată validă, iar toate celelalte sunt respinse. Biblia conține învățături despre deschiderea față de cei din afara comunității credincioase, cum ar fi parabola bunului samaritean (Luca 10:25-37), care subliniază compasiunea și ajutorul între persoane de religii diferite. Astfel de lecții îi pot învăța pe credincioși să fie deschiși și generoși față de ceilalți, indiferent de credință.

Educația biblică poate fi un instrument puternic pentru promovarea toleranței religioase, arătând că mesajul creștin al iubirii și păcii se aplică tuturor, nu doar celor care împărtășesc aceeași credință. Prin studierea pasajelor care pun accent pe reconciliere și unitate, credincioșii pot învăța cum să trăiască în armonie cu oamenii de alte credințe. Cu alte cuvinte, aceasta îi poate învăța pe elevi cum să aplice înțelepciunea biblică în moduri care promovează conviețuirea pașnică într-o societate diversă. Într-o lume globalizată, în care oamenii interacționează cu indivizi din diferite tradi-

ții religioase, învățăturile biblice despre pace, dreptate și respect pot ghida interacțiunile lor și pot contribui la o societate mai armonioasă. Biblia nu impune convertirea forțată sau impunerea credinței cu forța. În Matei 28:19, Isus își înțeapmă ucenicii să facă „ucenici din toate neamurile,” dar prin predicare și învățătură, nu prin constrângere. Educația biblică poate sublinia importanța libertății religioase și a alegerii personale, ca parte a unei atitudini respectuoase față de pluralismul religios.

Educația biblică poate învăța credincioșii să se implice în promovarea justiției sociale și a responsabilității față de ceilalți, indiferent de religia lor. În mod special, profeții din Vechiul Testament au vorbit frecvent despre dreptate și apărarea celor oprimați, iar aceste mesaje sunt la fel de relevante într-un context pluralist, în care protecția și respectul față de toți oamenii sunt esențiale.

Așadar, educația biblică poate fi o forță puternică pentru bine într-un context de pluralism religios, dacă este predată cu deschidere, respect și o înțelegere corectă a învățăturilor biblice. Aceasta nu înseamnă compromiterea credinței creștine, ci mai degrabă o afirmare a valorilor biblice într-un mod care susține armonia socială, dialogul interreligios și respectul pentru diversitatea spirituală. Astfel, educația biblică poate ajuta la construirea unor societăți mai pașnice și mai unite.

Educația biblică versus individualism și extremism

Educația biblică poate juca un rol crucial în abordarea și contracararea atât a individualismului extrem, cât și a extremismului religios, promovând o viziune echilibrată asupra relației dintre individ, comunitate și credință. În subcapitolele următoare sunt prezentate moduri prin care educația biblică poate răspunde fiecăreia dintre aceste provocări. Cu toate acestea, definirea atât a individualismului extrem, cât și a extremismului religios sunt necesare pentru a înțelege în ce fel se poate modela educația religioasă în fiecare dintre aceste contexte.

Individualismul extrem se caracterizează printr-un accent excesiv pe autonomia personală și nevoile individuale, deseori în detrimentul comunității și relațiilor sociale. Educația biblică poate oferi o alternativă acestui mod de gândire prin învățăturile sale despre comunitate, iubirea aproapelui și responsabilitatea față de ceilalți. Biblia subliniază importanța comunității și a relațiilor interpersonale. De exemplu, în Romani 12:5, se afirmă că „suntem un trup în Hristos și fiecare mădule unii altora”, evi-

dențind interdependența dintre credincioși. Educația biblică poate combate individualismul prin învățarea valorii colaborării, a sprijinului reciproc și a solidarității. Unul dintre principiile centrale ale învățaturii biblice este iubirea față de aproape, așa cum este menționat în Matei 22:39: „să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.” Această poruncă contracarează individualismul extrem, încurajând altruismul și grija față de ceilalți, valori care întăresc relațiile sociale. Educația biblică poate ajuta indivizi să înțeleagă că, deși au valoare personală unică și libertate de alegere, sunt și parte dintr-o comunitate mai mare. Astfel, responsabilitatea față de ceilalți devine o componentă esențială a vieții spirituale.

Extremismul religios apare atunci când convingerile religioase sunt duse la extrem, de obicei printr-o interpretare rigidă și exclusivistă, care poate duce la intoleranță, ură sau violență.⁴² Educația biblică bine fundamentată poate preveni aceste tendințe și poate promova o interpretare echilibrată și sănătoasă a Scripturii. O educație biblică profundă și bine informată îi învață pe credincioși să interpreteze Scriptura în contextul ei istoric, cultural și teologic. Aceasta poate preveni folosirea selectivă a textelor pentru a justifica acțiuni extreme. De exemplu, educația biblică poate ajuta la înțelegerea mesajului general de pace și iubire în Biblie, în opoziție cu interpretările distorsionate care ar putea incita la violență. În Efeseni 4:15, se vorbește despre „a spune adevărul în iubire”, un echilibru între respectarea principiilor credinței și compasiunea față de ceilalți. Această învățătură combate extremismul religios, care deseori neglijează iubirea și compasiunea, concentrându-se doar pe impunerea rigidă a adevărului perceput.

Educația biblică autentică pune accent pe înțelegere și dialog, nu pe excluziune sau violență. De exemplu, în Matei 5:9, Isus spune: „Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu”, subliniind importanța reconcilierii și a păcii. Aceasta încurajează o atitudine de respect față de alte credințe și perspective, descurajând extremismul. Educația biblică poate fi un instrument puternic pentru promovarea toleranței religioase, arătând că mesajul creștin al iubirii și păcii se aplică tuturor, nu doar celor care împărtășesc aceeași credință. Prin studierea pasajelor care pun accentul pe reconciliere și unitate, credincioșii pot învăța să trăiască în armonie cu oamenii de alte credințe.

42 Corneliu C. Simuț, *Traditionalism and Radicalism in the History of Christian Thought*, New York, USA, Palgrave Macmillan, 2010, pp. 119-123.

Rolul educației biblice în cultivarea unui echilibru sănătos

Educația biblică îi ajută pe credincioși să dezvolte un discernământ spiritual, astfel încât să poată face diferența între interpretările corecte și cele distorsionate ale Bibliei. Aceasta îi protejează de ideologii extreme care ar putea deturna mesajul biblic. Această tipologie educațională, axată pe formarea caracterului îi ajută pe oameni să-și dezvolte virtuți precum smerenia, răbdarea și empatia, care sunt antidoturi puternice împotriva atât a individualismului exagerat, cât și a extremismului. Aceasta încurajează o atitudine de slujire față de ceilalți, în loc de o căutare egoistă a intereselor personale sau impunerea agresivă a propriilor convingeri.

Educația biblică poate învăța credincioșii să fie cetățeni activi și responsabili într-o societate pluralistă, respectând atât legea civilă, cât și diversitatea religioasă. Aceasta creează un cadru în care credincioșii pot contribui la binele comun, evitând atât izolarea individualistă, cât și radicalismul religios. De asemenea, educația biblică poate învăța credincioșii să se implice în promovarea justiției sociale și a responsabilității față de ceilalți, indiferent de religia lor. În mod special, profeții din Vechiul Testament au vorbit frecvent despre dreptate și apărarea celor oprimați, iar aceste mesaje sunt la fel de relevante într-un context pluralist, în care protecția și respectul față de ceilalți oameni sunt esențiale.

Biblia nu impune convertirea forțată sau impunerea credinței cu forța. În Matei 28:19, Isus își îndeamnă ucenicii să „facă ucenici din toate neamurile”, dar prin predicare și învățătură, nu prin constrângere. Educația biblică poate sublinia importanța libertății religioase⁴³ și a alegerii personale, ca parte a unei atitudini respectuoase față de pluralismul religios.

Educația biblică joacă un rol vital în formarea unor credincioși care nu doar că își trăiesc credința în mod autentic, dar care contribuie pozitiv la comunitățile lor, fiind în același timp imuni la tentațiile individualismului extrem și la pericolele extremismului religios. Printr-o educație biblică echilibrată, centrată pe iubire, respect și discernământ oamenii pot învăța să trăiască responsabil, atât în raport cu Dumnezeu, cât și cu ceilalți.

Educația biblică poate fi o forță puternică pentru bine într-un context de pluralism religios, dacă este predată cu deschidere, respect și o în-

43 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Freedom of Religion, Always a Hot Issue”, *Jurnalul Libertății de Conștiință (Journal for Freedom of Conscience)*, Ioan-Gheorghe Rotaru, Dragoș Mușat (eds.), Editions IARSIC, Les Arsc, France, 2017, pp. 545-550.

telegere corectă a învățăturilor biblice. Această practică nu înseamnă compromiterea credinței creștine, ci mai degrabă o afirmare a valorilor biblice într-un mod care susține armonia socială, dialogul interreligios și respectul pentru diversitate spirituală. Astfel, educația biblică poate ajuta la construirea unor societăți mai pașnice și mai unite.

Concluzii

Pluralismul religios poate fi benefic într-o oarecare măsură, atâta timpul cât sunt luate în considerare drepturile legitime și în acord cu respectarea și ocrotirea vieții și a sănătății celor din jur. Pe lângă aceasta, creștinul nu poate să se dezică de la faptul că Isus Hristos nu este Logosul⁴⁴, Creatorul și susținătorului universului, El este adevărul absolut. Pentru că prin teologia pluralistă am renege acest fapt. Chiar dacă alte religii susțin că ele au adevărul absolut, creștinismul nu susține că deține adevărul absolut, ci faptul că Domnul Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, deține adevărul absolut. Care dintre întemeietorii altor religii care au murit, au înviat după aceea, iar mormântul lor gol dăinuiește și astăzi? După cum a fost menționat anterior, prin existența creștinului într-un mediu pluralist îi poate fi afectată credința, nu din pricina faptului că intră în contact cu diferite religii ce promovează teologii diferite deoarece din Biblie aflăm importanța toleranței și a iubirii aproapelui, ci din cauza faptului că există pericolul de a ne îndepărta de credința proprie. Desigur, pericolul ultimului scenariu poate fi îndepărtat printr-o educație biblică, dar și prin studiu individual.

De asemenea, în acest context contemporan al pluralismului religios, educația biblică devine esențială. Prin aceasta sunt promovate, nu doar valori universale, valabile și promovate în numeroase religii, precum toleranța, iubirea, pacea, colaborarea și sprijinul reciproc, compasiunea și dreptatea, ci și comunicarea eficientă, astfel încât aceasta să se poată desfășura între creștin și adepții oricărei alte religii. Acest tip de comunicare se poate dezvolta într-un mod sănătos în rândul studiilor biblice unde creștinii discută interpretările textelor biblice, fiind, alături de altele menționate anterior, unul dintre beneficiile în viața de zi cu zi a educației biblice care se bazează pe dezvoltarea caracterului uman.

44 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Logosul și înțelepciunea", în *Studii de istorie a filosofiei universale*, editat de Alexandru Boboc, N.I.Mariș, XIII, București, Editura Academiei Române, 2005, pp. 295-324.

Același tip educațional poate deveni foarte eficient și în cazul individualismului extrem. Aici nu vorbim doar despre facilitarea întâlnirilor dintre un individualist, care pune excesiv accentul pe autonomia personală, și creștini, în cadrul unui grup ce aparține unei biserici, ci și prin valorile promovate în cadrul acelor grupuri. În această situație putem vorbi despre altruism, grijă, colaborare și sprijin reciproc. Aceste valori pot fi nu doar discutate, ci și exercitate în cadrul grupului, devenind, astfel, un exemplu pentru individualist și încadrându-l, totodată, în comunitate.

Important de menționat este faptul că aceleași valori promovează o viziune echilibrată care poate fi utilizată și în combaterea extremismului religios. În acest caz, studiul biblic și înțelegerea corectă a Scripturii în detrimentul unei interpretări radicale, fanatice și violente, poate promova valoarea respectului reciproc, dar și caracteristica de împăciuire a creștinismului, în special în contextul contemporan al pluralismului. Deși extremismul religios, prin definiție urmărește impunerea propriilor credințe prin măsuri radicale sau violente, Biblia nu impune convertirea forțată, dimpotrivă, dorința de întoarcere spre creștinism trebuie făcută prin propria alegere informată din predicări și învățături, după cum a spus Isus. Relația cu Dumnezeu nu poate fi dictată, aceasta trebuie să vină prin liberul arbitru, trebuie cultivată din interior, prin rugăciune și studiu individual.

După cum spunea Blaise Pascal, unul dintre mulții filosofi inspirați de creștinism, în apologetica sa, fiecare individ pariază cu propria viață între „Dumnezeu există” sau „Dumnezeu nu există”, mizele fiind infinite chiar dacă prima variantă ar avea o probabilitate mică să fie corectă. Astfel că rațiunea ar trebui să ne dicteze să alegem prima variantă pentru a câștiga totul, pentru că și în cazul în care nu ar fi corectă, nu am pierde nimic. Argumente similare au fost realizate și în alte religii, separate de creștinism. În aceeași ordine de idei, liberul arbitru, precum și celelalte valori promovate prin educația biblică menționate, devin argumente care susțin importanța acestui tip educațional în viața cotidiană, în special în contextul pluralismului, dar și în contextul individualismului extrem și al extremismului religios. Nu doar că valorile biblice sunt universale și pot fi aplicate atât în viața personală, cât și în relațiile pe care le avem cu alți semenii, dar acestea contribuie în dezvoltarea noastră ca indivizi, membri activi în cadrul comunității. Simțul comunității promovat prin valori precum iubirea aproapelui, iertarea, toleranța devine, așadar, un antidot nu doar contra individualismului extrem, ci și împotriva fanatismului.

Astfel, în contextul pluralismului, educația biblică devine un pion central în viața persoanei, creștin sau nu. Beneficiile acesteia sunt prezentate prin valorile propagate, fiind esențiale atât în viața personală, cât și în relațiile ce se formează între indivizi.

Bibliografie:

Izvoare/Surse:

- BIBLIA sau *Sfânta Scriptură*, (VDCC, Ediție Dumitru Cornilescu Corectată), Oradea, Societatea Biblică din România, 2015.

Cărți și Articole de Specialitate:

- BABAN, Octavian, *Teme și accente teologice în Noul testament: O introducere în teologia biblică a Noului Testament*, București, Ars Docendi, 2013.
- BAICU, Camelia Daniela, "Campanii creative de marketing în domeniul nonprofit", în Florin Nechita (coord.), *Tehnici promoționale: Studii de caz*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2022, pp. 23-47.
- BARCARI, Dina, Pluralismul religios în lumea postmodernă, în *Identități naționale în dialog intercultural*, Chișinău, Moldova, 2016, pp. 350-355.
- BECKFORD, James A., *Social Theory and Religion*, Cambridge, Cambridge University Press, 2003.
- CHAMPION, Francoise, "The diversity of religious pluralism", in *The Public management of religious diversity*; International journal on multicultural societies; vol. 1, No. 2, 1999.
- CONSTANTINEANU, Corneliu, "Credința și viața publică, formare creștină pentru familie, biserică, muncă și societate", în Corneliu Constantineanu, Mihai Handaric, Iosif Riviș-Tîpei, Mircea Demean-Dumulesc, (coord.), *Poporul lui Dumnezeu și societatea*, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2016.
- ERICKSON, Millard J., *Teologie Creștină*, trad. Elena Jorj, ediția a II-a, Oradea, Editura Cartea Creștină, 2004.
- EVANS, Joseph W., "Jacques Martain and the Problem of Pluralism in Political Life", in *The Reviews of Politics*, Published by Cambridge University Press, vol. 22, No. 3 (Jul. 1960), pp. 307-323.

- FLOROAIA, Mihai, "Sfânta Scriptură, izvorul principal al educației religioase", în *Apostolul, revista cadrelor didactice editată de sindicatul din învățământ și cercetare Neamț*, 2022, No. 249, p. 2.
- HICK, John, *An autobiography*, Oxford, Oneworld Publications, 2005.
- MĂCELARU, Marcel V., "Bunăstarea umană – o perspectivă biblică", în Corneliu Constantineanu, Mihai Handaric, Iosif Riviș-Tipei, Mircea Demean-Dumulesc, (coordonatori), *Poporul lui Dumnezeu și societatea*, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2016, pp. 13-18
- NEDELEA, Jean, "Pluralismul religios ca provocare și șansă în viziunea lui Karl Rahner", în *Revista Altarul Reîntregirii The Journal of the Faculty of the Theology*, Alba-Iulia, 2015, No. 1, pp. 43-60.
- PÂSLARU Vlad, "Biblia ca potențialitate universală a educației literar.literare", în *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă "Akademos"*, 2020, vol.3, p.112. pp. 112-120, DOI: 10.5281/zenodo.4269511.
- PÂSLARU, Vlad, "Caracterul teleologic al educației", în *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă "Akademos"*, 2019, nr. 3 (54), pp. 143-151, DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3525158>.
- PRIALA, Vasile, "Eficientizarea educației creștine care contribuie la bunăstarea societății românești", în *Journal for Freedom of Conscience (Jurnalul Libertății de Conștiință)*, 2023, 11, No. 3: 253-254.
- PRIALA, Vasile, "Religious Education in the Context of Interculturality", în *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, June 6-7, 2024, Princeton, NJ, United States of America, pp. 210-211.
- RIVIȘ-TIPEI, Iosif, "Biserica în societate", în Corneliu Constantineanu, Mihai Handaric, Iosif Riviș-Tipei, Mircea Demean-Dumulesc, (coordonatori), *Poporul lui Dumnezeu și societatea*, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2016, pp. 319-326.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Current Values of Education and Culture", în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Valences of Education", în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 190-196.

- ✦ ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Logosul și înțelepciunea", în *Studii de istorie a filosofiei universale*, editat de Alexandru Boboc, N.I.Mariș, XIII, București, Editura Academiei Române, 2005, pp. 295-324.
- ✦ ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Trăiește și tu după modelul lui Iisus Hristos!", *Argeșul ortodox* XI, 2012, nr. 562, p.5.
- ✦ ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Education and Religion in Jerusalem and Babylon, Viewed through the Prism of the Book of Daniel", în *Proceedings of the 17th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, June 1-2, 2020, edited by Julia M. Puaschunder, pp. 154-160, Johns Hopkins University, Montgomery, United States of America, 2020.
- ✦ ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Freedom of Religion, Always a Hot Issue", *Jurnalul Libertății de Conștiință (Journal for Freedom of Conscience)*, Ioan-Gheorghe Rotaru, Dragoș Mușat (eds.), Editions IARSIC, Les Arsc, France, 2017, pp. 545-550.
- ✦ ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Aspects of Biblical Philosophy on the Development of World Civilizations", *Scientia Moralitas. International Journal of Multidisciplinary Research* 8 (2023), nr.1, pp. 62-79.
- ✦ SIMUȚ, Corneliu C., *Traditionalism and Radicalism in the History of Christian Thought*, New York, USA, Palgrave Macmillan, 2010.
- ✦ ȘANDRU, Trandafir, *Doctrinile biblice ale Bisericii, Ediția a III-a*, Oradea, Metanoia, 2013.
- ✦ ȘEBU, Sebastian, OPRÎȘ, Monica și Dorin, *Metodica predării Religiei*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2000, pp. 20-23.
- ✦ TIZON, Al, *Întregire și reconciliere: Evanghelia, biserica și misiunea într-o lume dezbinată*, trad. Nelu Mehedinți, Oradea, Editura Decenu.eu, 2023, pp. 138-143.
- ✦ VANHOOZER, Kevin J., "One Rule to Rule Them All? Theological Method in an Era of World Christianity", in Craig Ott and Harold A. Netland. *Globalizing Theology: Belief and Practice in an Era of World Christianity*, Grand Rapids Michigan, Baker Academic, 2006, p. 92.

Surse Web:

- ✦ AGRAWAL, Shubh, "Education Is the Most Powerful Weapon You Can Use To Change the World", în *Community Thrive Global*, disponibil pe

- ✦ FILAT, Vasile, *Rolul Bibliei în educație*, disponibil pe <https://www.resursecrestine.ro/studii/174728/rolul-bibliei-in-educatie>, pe data de 30.09.2024.
- ✦ MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE, „Educația ne unește. Viziune asupra viitorul educației în România”, p. 2, disponibil pe <https://www.edu.ro/sites/default/files/Educatia%20ne%20uneste%20-%20Viziune%20asupra%20viitorului%20educatiei%20in%20Roma%CC%82nia.pdf>, la data de 16.09.2024.
- ✦ NORTON, Michael Barnes, „Religious Pluralism”, în *Internet Encyclopedia of Philosophy*, disponibil pe <https://iep.utm.edu/rel-plur/>, la data de 10.10.2024.
- ✦ PUSKAS, Valentin Zoltan, „Valorile creștine consacrate în Constituția României”, în *Buletinul Curții Constituționale: Studii*, 2011, sem.II, pp. 7-10 (10), disponibil pe <https://www.ccr.ro/wp-content/uploads/2021/01/puskas.pdf>, la data de 15.10.2024.
- ✦ SIMUȚ, Corneliu C., *Pluralismul religios în teologia lui Hans Kung*, disponibil pe https://dialogteologic.ro/wp-content/uploads/2018/05/DT0916_CORNELIU-C.pdf, la data de 16.09.2024.